

Sygn. akt VII U 1494/18

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Teresa Dębska-Brudnik

Protokolant : sekretarz sądowy Agnieszka Gara

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2019 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy **R. M. i Stowarzyszenia (...) w (...) Oddział**

**Okręgowy w K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia

na skutek odwołania **R. M. i Stowarzyszenia (...) w (...) Oddział (...) w K.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia 2 marca 2018 roku znak (...)

I. **zmienia zaskarżoną decyzję** w ten sposób, że ustala iż R. M. jako osoba wykonująca prace na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu, wypadkowemu w okresie objętym decyzją, to jest od 3 do 4 stycznia 2013 roku, 8 stycznia 2013 roku, od 28 do 29 stycznia 2013 roku, od 6 do 7 lutego 2013 roku, 11 lutego 2013 roku, od 19 do 20 lutego 2013 roku, 26 lutego 2013 roku, 1 marca 2013 roku, 12 marca 2013 roku, 8 kwietnia 2013 roku, od 15 do 16 kwietnia 2013 roku, 19 kwietnia 2013 roku, od 25 do 26 kwietnia 2013 roku, 13 maja 2013 roku, 15 maja 2013 roku, od 20 do 28 maja 2013 roku, 18 czerwca 2013 roku, 20 czerwca 2013 roku, 28 czerwca 2013 roku, 30 sierpnia 2013 roku, od 2 do 20 września 2013 roku, od 26 do 27 września 2013 roku, od 4 października 2013 roku do 28 listopada 2013 roku, od 4 do 5 grudnia 2013 roku, od 9 do 19 grudnia 2013 roku, od 27 do 30 grudnia 2013 roku, od 7 do 9 stycznia 2014 roku, od 13 do 14 stycznia 2014 roku, od 3 do 7 lutego 2014 roku, 10 lutego 2014 roku, 12 lutego 2014 roku, od 17 lutego 2014 roku do 11 marca 2014 roku, od 17 marca 2014 roku do 15 kwietnia 2014 roku, od 30 kwietnia 2014 roku do 30 maja 2014 roku, od 1 do 30 czerwca 2014 roku, 1 lipca 2014 roku, 15 lipca 2014 roku, od 18 do 29 sierpnia 2014 roku, od 1 września 2014 roku do 30 października 2014 roku, od 1 do 28 listopada 2014 roku, od 1 do 10 grudnia 2014 roku, 12 grudnia 2014 roku, od 6 do 22 stycznia 2015 roku i od 26 do 31 stycznia 2015 roku,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. na rzecz Stowarzyszenia (...) w (...) Oddział (...) w K. kwotę 180,00 złotych (słownie: sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

sygn. akt VII 1494/18

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2018 roku nr (...) na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, w związku art. 38 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 2, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 36 ust 1, 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. nr 205) oraz art. 66 ust 1 pkt 1 lit. e i art. 81 ust. 1 i 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 164 poz. 1027 z późn. zm.) oraz art. 734 i art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks Cywilny ( Dz. U. z 1964 r. nr 16, poz. 93, z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. stwierdził, że **R. M.** jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów zlecenia u płatnika składek Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie: od 3 do 4 stycznia 2013 roku, 8 stycznia 2013 roku, od 28 do 29 stycznia 2013 roku, od 6 do 7 lutego 2013 roku, 11 lutego 2013 roku, od 19 do 20 lutego 2013 roku, 26 lutego 2013 roku, 1 marca 2013 roku, 12 marca 2013 roku, 8 kwietnia 2013 roku, od 15 do 16 kwietnia 2013 roku, 19 kwietnia 2013 roku, od 25 do 26 kwietnia 2013 roku, 13 maja 2013 roku, 15 maja 2013 roku, od 20 do 28 maja 2013 roku, 18 czerwca 2013 roku, 20 czerwca 2013 roku, 28 czerwca 2013 roku, 30 sierpnia 2013 roku, od 2 do 20 września 2013 roku, od 26 do 27 września 2013 roku, od 4 października 2013 roku do 28 listopada 2013 roku, od 4 do 5 grudnia 2013 roku, od 9 do 19 grudnia 2013 roku, od 27 do 30 grudnia 2013 roku, od 7 do 9 stycznia 2014 roku, od 13 do 14 stycznia 2014 roku, od 3 do 7 lutego 2014 roku, 10 lutego 2014 roku, 12 lutego 2014 roku, od 17 lutego 2014 roku do 11 marca 2014 roku, od 17 marca 2014 roku do 15 kwietnia 2014 roku, od 30 kwietnia 2014 roku do 30 maja 2014 roku, od 1 do 30 czerwca 2014 roku, 1 lipca 2014 roku, 15 lipca 2014 roku, od 18 do 29 sierpnia 2014 roku, od 1 września 2014 roku do 30 października 2014 roku, od 1 do 28 listopada 2014 roku, od 1 do 10 grudnia 2014 roku, 12 grudnia 2014 roku, od 6 do 22 stycznia 2015 roku i od 26 do 31 stycznia 2015 roku z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia szczegółowo wskazaną w decyzji.

W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż przeprowadził kontrolę u płatnika składek Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zakończoną protokołem kontroli z dnia 7 listopada 2017 roku i zabezpieczył dokumentację dotyczącą umów cywilnoprawnych. W oparciu o zabezpieczony materiał dowodowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające dotyczące zawieranych przez płatnika składek umów o „dzieło” zakończone w dniu 3 stycznia 2018 roku. W wyniku analizy materiału dowodowego zabezpieczonego w toku kontroli Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził nieprawidłowości w zakresie niezgłoszenia oraz niezadeklarowania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu zawartych umów zatytułowanych przez płatnika jako umowy „o dzieło” a posiadających znamiona umów o świadczenie usług do których stosujemy przepisy o zleceniu.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że płatnik składek nie dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń emerytalnego, rentowego i wypadkowego R. M. wykonującej pracę na podstawie umów zatytułowanych jako umowy o dzieło w zakresie:

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na temat (...) W (...) w 2013 roku - nr (...) (...) (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na kursie o nazwie „ (...) 2013 - ZMIANY”, (...), w dniu 3 stycznia 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie - szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na temat „(...)” - nr (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych w ramach seminarium „(...)” - (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na kursie o nazwie (...), (...) w dniu 7 lutego 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...).

- Wygłoszenie i opracowanie autorskich wykładów na szkoleniu w dniu 20 lutego 2013 roku nr SZKOLENIA C) (...) w ilości 8 godzin.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie (...) (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na kursie o nazwie (...), (...), w dniu 1 marca 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu „(...)” w dniu 8 kwietnia 2013 roku nr (...)M. (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin na szkoleniu „(...)” (...) w dniu 15 kwietnia 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) - ZMIANY (...)w dniu 16 kwietnia 2013 roku zgodnie z przyjętym programem.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...), (...)w dniu 19 kwietnia 2013 roku.
- Opracowanie i przeprowadzenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...) w dniach 25 kwietnia 2013 roku, 26 kwietnia 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na kursie (...) W (...) oraz opracowanie materiałów szkoleniowych - (...).
- Opracowanie i przeprowadzenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu (...) M. (...), dnia 28 maja 2013 roku (8 godzin).
- Opracowanie i przeprowadzenie autorskich wykładów na kursie „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu w dniu 20.06.2013 nr (...) (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...) (...)”, (...)w dniu 28 czerwca 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie - „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na temat (...) na szkoleniu w dniu 18 września 2014 roku nr (...) VAT (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: (...) (...)w dniu 4 września 2013 roku.
- Opracowanie i przeprowadzenie autorskich wykładów na kursie (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie: „(...) (...)”, (...)w dniu 16 września 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu w dniu 19września 2013 roku nr SZKOLENIA (...)„(...)”.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych w ramach kursu „(...) (...)” w dniu 20 września 2013 roku oraz opracowanie materiałów szkoleniowych - (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie szkoleniu „(...)” (...) i opracowanie materiałów szkoleniowych.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów z (...) NA (...) nr Bilans (...) SK III.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów z (...) NA (...) nr (...) SK IV w dniu 4 listopada 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: (...) (...)w dniu 4 października 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów z (...) NA (...) nr (...) w dniu 13 listopada 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie (...) i przygotowanie materiałów.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu wyjazdowym w dniu 9 października 2013 roku nr szkolenia (...)„(...)” zgodnie z zamówieniem nr (...).
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: (...) (...)w dniu 15 października 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godz. edukacyjnych na szkoleniu o nazwie „ (...)” w dniu 16 października 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie (...) W (...) i przygotowanie materiałów.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów z (...) NA (...) nr Bilans (...) i Bilans (...)w dniu 28 listopada 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie szkoleniu (...) (...) (...).
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie - szkoleniu „(...)” (...).
- Przygotowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu nr 13/BILANS (...) w dniu 18 listopada 2013 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie: (...), (...)w dniu 19 listopada 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych w ramach kursu „(...)” w dniu 22 listopada 2013 roku oraz opracowanie materiałów szkoleniowych.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie: (...) w dniu 4 grudnia 2013 roku, (...)
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie (...)w dniu 5 grudnia 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu „(...)dnia 16 grudnia 2013 roku.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na szkoleniu (...) GR II POD VAT (...).
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na kursie - szkoleniu (...) (...)i opracowanie materiałów.
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów, dnia 19 grudnia 2013 roku (9 godz. X 220 zł) oraz przygotowanie autorskich materiałów (2000 zł), (...)M. Y./ (...).
  - Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na szkoleniu „(...) TAR (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: „(...)” (...)w dniu 30 grudnia 2013 roku.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na szkoleniu - „(...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu na szkoleniu „(...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ramach kursu „(...)” w dniu 9 stycznia 2014 roku oraz opracowanie materiałów szkoleniowych - (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie (...) w dniu 13 stycznia 2014 roku”, (...).

Przygotowanie i opracowanie autorskich wykładów na kursie „(...)” nr (...)w dniu 14 stycznia 2014 roku.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie (...) w dniu 3 lutego 2014 r., (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów, dnia 7 lutego 2014 roku (9 godz. X 220 zł) oraz przygotowanie autorskich materiałów (1020 zł), (...)M. (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: „(...)” (...)w dniu 04.02.2014 r.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie; „(...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ramach kursu „(...)” w dniu 12 lutego 2014 roku oraz opracowanie materiałów szkoleniowych - (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godz. edukacyjnych na szkoleniu, „(...)” nr (...)M./ (...) w dniu 11 marca 2014 roku (9 godz. wykładu x 220 zł oraz przygotowanie autorskich materiałów - 1020 zł).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie „ (...) (...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie: (...) w dniu 3 marca 2014 roku, (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie „(...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” Nr (...)M./ (...) (8 godz. edukacyjnych x 220 zł) oraz przygotowanie autorskich materiałów - 1240 zł, w dniu 10 kwietnia 2014 roku).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin na kursie (...) - jak go rozliczyć po wielkich zmianach w dniu 28 marca 014 roku nr kursu (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 3 kwietnia 2014 roku.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie „(...)w dniu 15 kwietnia 2014 roku.

- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych (w ilości 7 godzin edukacyjnych - plus 1 godzina na utrwalanie wiedzy i pytania uczestników) = 1760 zł oraz przygotowanie autorskich materiałów = 1240 zł na kursie „(...)” nr (...), w dniu 16.05.2014 r. - zgodnie z programem kursu.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 12 maja 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...) W (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 16 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...) W (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów oraz materiałów szkoleniowych w ramach kursu „(...)” - (...).
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych w ilości 7 godzin edukacyjnych plus 1 godzina na utrwalanie wiedzy i pytania uczestników + 1760 zł oraz przygotowanie autorskich materiałów szkoleniowych + 1240 zł na szkoleniu nr (...)/M./ (...) w . dniu 12 czerwca 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie „(...)” w dniu 6 czerwca 2014 roku nr (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...) W (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 13 czerwca 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów edukacyjnych na szkoleniu o nazwie: „(...)” w dniu 24 czerwca 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ramach kursu „(...)” w dniu 15 lipca 2014 roku - (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 16 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych w ilości 8 godzin edukacyjnych - w tym 1 godzina na konsultacje indywidualne z uczestnikami) oraz opracowanie materiałów szkoleniowych na „(...)” (1760 zł wykłady + 1240 zł materiały szkoleniowe) nr (...) w dniu 30 października 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 16 września 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na kursie (...) w dniu 19 czerwca 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu (...) - obrót krajowy (...)w dniu 22 września 2014 roku.
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych w ilości 7 godzin edukacyjnych plus 1 godzina na utrwalanie wiedzy i pytania uczestników - 1760 zł oraz przygotowanie autorskich materiałów szkoleniowych - 1240 zł na szkoleniu nr (...)/M./ (...) w dniu 18 września 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 7 października 2014 roku.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu o nazwie „ (...) - obrót zagraniczny” (...) (...)w dniu 8 października 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ramach kursu „(...)”.
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych w ilości 7 godzin edukacyjnych plus 1 godzina na konsultacje indywidualne z uczestnikami kursu oraz opracowanie autorskich materiałów szkoleniowych na kursie „(...) (...)” nr (...) / (...) / (...). Wykłady - 1760 zł; materiały - 1240 zł. Szkolenie w dniu 20 października 2014 roku.
- Opracowanie autorskie, przeprowadzenie zajęć szkoleniowych oraz przygotowanie autorskich materiałów szkoleniowych na kursie „(...)”. Wykłady- 1760 zł; materiały - 1240 zł. nr Bilans (...), szkolenie w dniu 17 listopada 2014 roku.
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych (w ilości po 8 godzin edukacyjnych w tym po 1 godz. na konsultacje indywidualne z uczestnikami) na (...) - Grupa (...) i (...) w dniach 3 listopada 2014 roku i 7 listopada 2014 roku nr (...).
- Opracowanie autorskie, przeprowadzenie zajęć szkoleniowych nt. podatek VAT na (...) w ilości 8 godzin lekcyjnych w tym 1 godzina na konsultacje indywidualne z uczestnikami. Wykłady - 1760 zł, przygotowanie materiałów szkoleniowych - 740 zł nr (...) w dniu 28 listopada 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” - (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu (...) w dniu 14 listopada 2014 roku nr (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)”.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 24 listopada 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w dniu 4 grudnia 2014 roku nr szkolenia (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 9 grudnia 2014 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ramach kursu „(...)” w dniu 12 grudnia 2014 roku (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu „(...)” (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskiego wykładu w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu (...).
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 19 stycznia 2015 roku.
- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów na szkoleniu w dniu 21 stycznia 2015 roku (...) nr szkolenia 15/L/136/VAT.
- Opracowanie autorskie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych na kursie (...) nr (...) 5/M. (...) w dniu 11 lutego 2015 roku.

- Opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów w ilości 8 godzin edukacyjnych na szkoleniu o nazwie (...) w dniu 3 lutego 2015 roku, które ze względu na swój charakter były w istocie umowami o świadczenie usług, do których stosujemy przepisy o zleceniu realizowanymi w/w okresie oraz za wynagrodzeniem wskazanym w tabeli.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że umowy „według wzoru nr 1” przewidywały następujące warunki zatrudnienia:

§ 2 - „za dzieło, o którym mowa w § 1 odpowiedzialność wobec osób trzecich ponosi Zamawiający”,

§ 3 ust. 1 - „do wykonania dzieła Wykonawca użyje własnych materiałów i narzędzi”,

§ 3 ust. 2 - „Wykonawca oświadcza, że dzieło będzie wynikiem jego twórczości i nie będzie naruszać praw autorskich osób trzecich”,

§ 3 ust. 3 - „Wykonawca przenosi na Zamawiającego majątkowe prawa autorskie na polach eksploatacji: w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu (wytwarzanie egzemplarzy techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową); w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono (wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy); w zakresie rozpowszechniania w inny sposób (publiczne udostępnianie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym)”,

§ 5 - „W razie zwłoki w wykonaniu dzieła lub nienależytego wykonania - Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty kary umownej w wysokości 5% wartości umowy, a ponadto Zamawiającemu przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przewyższającego kwotę umowną”.

§ 6 ust. 1 - „Wykonawca przed przystąpieniem do wykonywania dzieła obowiązany jest zapoznać się z harmonogramem i programem kursu (o którym mowa w § 1), z treściami kształcenia metodyką prowadzenia zajęć oraz realizować dzieło stosując aktywne metody nauczania, a także kontrolować wyniki nauczania i efekty kształcenia”,

§ 6 ust. 2 - „Strony zgodnie potwierdzają, że realizowane dzieło, z uwagi na jego indywidualny i twórczy charakter, jest „utworem” w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych”.

§ 7 ust. 1 - „Wykonawca dostarczy dzieło zgodnie z harmonogramem kursu do siedziby Zamawiającego lub na adres przez niego wskazany”,

§ 7 ust. 2 - „Zamawiający w terminie 7 dni oświadczy czy dzieło przyjmie, czy też zażąda dokonania poprawek”,

§ 7 ust. 3 - „Odbiór dzieła poprawionego oznacza ukończenie dzieła”,

§ 8 ust. 2 - „Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 obejmuje także wynagrodzenie z tytułu przeniesienia na Zamawiającego majątkowych praw autorskich zgodnie z § 3 ust. 3”,

§ 8 ust. 3 - „Wynagrodzenie będzie płatne przelewem w ratach miesięcznych zgodnie z postępowaniem w realizacji dzieła a ostateczne wypłacenie wynagrodzenia nastąpi w terminie do 15 dni od jego odbioru”,

§ 9 - „Wykonawca nie może powierzyć wykonania dzieła innym osobom bez zgody Zamawiającego”.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zgodnie z art. 5 Statutu Stowarzyszenia (...) w Polsce, Stowarzyszenie jednoczy i zrzesza osoby zajmujące się rachunkowością bądź dziedzinami pokrewnymi - w trosce o umożliwienie im pozyskiwania wiedzy i umiejętności oraz doskonalenia kwalifikacji niezbędnych dla wykonywania zawodu zgodnie z przepisami prawa, profesjonalnymi standardami, dobrą praktyką i zasadami etycznymi oraz przy poszanowaniu interesu publicznego. Celem Stowarzyszenia jest:



- działalność oświatowa w zakresie przygotowania do zawodu oraz ustawicznego doskonalenia kwalifikacji dla prawidłowego wykonywania zawodu księgowego i innych zawodów związanych z rachunkowością,
- krzewienie poczucia godności i wspólnoty zawodowej oraz popularyzowanie pozycji i znaczenia zawodu księgowego i innych zawodów związanych z rachunkowością, obrona praw, godności i interesów członków Stowarzyszenia,
- troska o nienaganny poziom etyczny i zawodowy członków oraz tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia tego poziomu,
- dążenie do rozwoju teorii i doskonalenia praktyki rachunkowości oraz dziedzin związanych z rachunkowością,
- popularyzowanie rozwiązań europejskich i światowych w zakresie rachunkowości.

Stosownie do postanowień art. 6 statutu, Stowarzyszenie realizuje swoje cele przez:

- prowadzenie działalności oświatowej w zakresie przygotowania do zawodu oraz innych form działalności edukacyjnej, informacyjnej i konsultacyjnej w celu ustawicznego doskonalenia kwalifikacji z dziedziny rachunkowości i dziedzin pokrewnych,
- zakładanie i prowadzenie zawodowych szkół średnich, policealnych i wyższych, o kierunkach nauczania związanych z rachunkowością, finansami i dziedzinami pokrewnymi,
- inspirowanie i rozwijanie działalności zmierzającej do upowszechniania nowoczesnych metod w zakresie organizacji i techniki prowadzenia rachunkowości, w tym doskonalenia form rachunkowości zarządczej jako czynnika wspomagającego działalność gospodarczą przedsiębiorstw,
- współpracę ze szkolnictwem wyższym i zawodowym w zakresie nauczania rachunkowości i przedmiotów pokrewnych,
- wspieranie inicjatyw podejmowanych przez młodych księgowych oraz członków uczniowskich i studenckich kół naukowych rachunkowości,
- prowadzenie w różnych formach działań zmierzających do integracji zawodowej księgowych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zawierało umowy nazwane w treści umowami o dzieło, których przedmiotem były następujące czynności:

**- *przygotowanie i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych oraz wygłaszanie wykładów na kursach, szkoleniach i studiach podyplomowych,***

- czynności pomocnicze przy prowadzeniu kursów i szkoleń (przygotowanie materiałów szkoleniowych, na kursy i szkolenia, kserowanie materiałów szkoleniowych, prowadzenie dokumentacji szkoleń, wypisywanie certyfikatów, archiwizacja dokumentacji szkoleniowej, analizy przychodów i kosztów działalności szkoleniowej, opracowanie kalkulacji szkoleń i sprawozdań, obsługa klientów i poczty oraz inne prace biurowe),
- przygotowanie i przeprowadzanie egzaminów na kursach i szkoleniach, udział w egzaminach,
- recenzje prac w ramach studiów podyplomowych,
- pełnienie funkcji promotora na studiach podyplomowych,
- sporządzanie aktualizacji strony internetowej, przewóz i podłączenie komputerów, konfiguracja internetu,
- przeprowadzenie kontroli poprawności i inwentaryzacji dokumentacji merytorycznej szkoleń,

- realizacja nadzoru pedagogicznego,
- przeprowadzanie konsultacji telefonicznych dla członków SKwP,
- prace administracyjno-gospodarcze (sprzątanie pomieszczeń, mycie okien i glazury, czyszczenie elementów wyposażenia, koszenie trawy, przycinanie krzewów, grabienie liści oraz inne prace porządkowe).

Umowy w większości przypadków charakteryzowały się powtarzalnością wykonywanych czynności. W przypadku umów o wygłoszenie wykładów, harmonogram i zakres tematyczny szkoleń (kursów) określał zamawiający. Wynagrodzenie za wykonanie umów cywilno-prawnych w przeważającej większości zostało ustalone kwotowo, niektóre umowy przewidywały wypłatę wynagrodzeń według stawki godzinowej. Wynagrodzenia z tytułu umów, które dotyczyły wykonywania czynności pomocniczych przy prowadzeniu kursów i szkoleń oraz prac administracyjno-gospodarczych wypłacane były w okresach miesięcznych, często w stałej wysokości. Umowy dotyczące przeprowadzania konsultacji dla członków Stowarzyszenia zostały zawarte na czas nieokreślony, wynagrodzenie za wykonanie umów wypłacane było kwartalnie, w stałej wysokości. Odpowiedzialność za „dzieło” wobec osób trzecich ponosił Zamawiający. Sporne umowy zawierały klauzulę, że wykonawca nie może powierzyć wykonania „dzieła” innym osobom bez pisemnej zgody zamawiającego. Do umów o wygłoszenie wykładów i przeprowadzenie zajęć szkoleniowych w większości przypadków dołączono kserokopie konspektów oraz różnego rodzaju materiałów szkoleniowych. (...) te często nie zawierały danych autora i były wykorzystywane podczas realizacji kilku różnych umów.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych umowy nie posiadają cech istotnych dla umów o dzieło. Czynności będące przedmiotem umów nie prowadziły do samodzielnego dzieła w rozumieniu jednorazowego i końcowego rezultatu. O istocie umowy decyduje nie tylko jej nazwa, ale przede wszystkim treść oraz warunki i okoliczności towarzyszące jej wykonywaniu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że o obowiązku zgłoszenia do ubezpieczeń i deklarowania składek z tego tytułu nie decyduje jedynie wola stron stosunku prawnego, ale także przedmiot zobowiązań i sposób jego realizacji. Dokonując oceny umowy o dzieło Zakład Ubezpieczeń Społecznych podał, że umowa o dzieło wymaga, by wysiłek i starania przyjmującego zamówienie były uwieńczone konkretnym i obiektywnie sprawdzalnym rezultatem. Przedmiotem umowy o dzieło może być stworzenie nowego dobra lub jego przetworzenie do postaci, w której poprzednio nie istniało. W umowie o dzieło - przyjmujący zamówienie odpowiada za osiągnięcie rezultatu bądź brak osiągnięcia umówionego rezultatu, do którego się zobowiązał, bez względu na to, czy dołożył należytej staranności przy jego wykonywaniu. (...) jest jednorazowym efektem, indywidualizowanym już na etapie zawierania umowy. Rezultat ten powinien mieć niezależny od działania wykonawcy byt, wiążący się z możliwością uzyskania samodzielnej wartości w obrocie. (...) musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu. Ponadto powinno poddawać się sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Umowa o dzieło nie wiąże się z obowiązkiem osobistego wykonywania, nie może polegać na świadczeniu standardowej pracy oraz zmierzać do zastąpienia umowy o pracę bądź też umowy zlecenia (umowy o świadczenie usług).

Natomiast określając istotne warunki umowy zlecenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił uwagę, że przy tego typu umowach wyznacznikiem jest staranne działanie zleceniobiorcy. Celem umowy zlecenia nie jest rezultat, a samo dążenie do jego osiągnięcia. Ryzyko działania zleceniobiorcy obciąża zleceniodawcę.

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przypadku umów o **przeprowadzanie zajęć szkoleniowych oraz wygłaszanie wykładów**, przyjmujący zamówienie zobowiązał się jedynie do starannego przygotowania i przekazania odbiorcom wiadomości z danej dziedziny wiedzy, nie przyjmując na siebie odpowiedzialności za ich rezultat. Takie zobowiązanie nie można przypisać cech umowy o dzieło, a oczekiwania stron towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu takich umów, mogą się zrealizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług. Indywidualizowany przez wykładowcę dobór teorii, metod edukacyjnych bądź też sposób prowadzenia zajęć nie zmienia typowej usługi w umowę rezultatu. Wniesiony wkład w postaci

wysiłku intelektualnego, wymaganego przy każdej pracy umysłowej, jest elementem obowiązku starannego działania. Czynnościom tym nie można również przypisać cech utworu w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. jedn.: Dz.U. z 2017 roku poz. 880). Ochronie prawa autorskiego nie podlegają bowiem działania o charakterze odtwórczym, polegające na wykonywaniu czynności wymagających określonej wiedzy i zdolności do jej przekazywania. Prawa autorskie nie powstają w drodze oświadczeń woli stron umowy. Dla oceny prawnej w tym zakresie nie ma znaczenia zamieszczona w treści umowy klauzula o przeniesieniu na zamawiającego autorskich praw do utworu. O istnieniu lub nieistnieniu praw autorskich przesądzają fakty. Poziom opanowania materiału i umiejętności uczestników kursu (szkolenia) nie stanowi rezultatu w znaczeniu art. 627 Kodeksu cywilnego. Przygotowanie przez wykładowcę konspektu oraz innych materiałów szkoleniowych również nie może być utożsamiane z „dziełem”. Nie ma także podstaw do konstruowania ewentualnej odpowiedzialności za wady „dzieła”, lektor nie może bowiem zobowiązać się do tego, że słuchacz z całą pewnością opanuje przekazaną wiedzę na zakładanym poziomie, gdyż jest to kwestia indywidualnych zdolności, ambicji i wysiłku każdego słuchacza. Czynności polegające na udziale w egzaminach, ocenie prac egzaminacyjnych, przeprowadzaniu konsultacji telefonicznych, pełnieniu nadzoru pedagogicznego oraz funkcji promotora i recenzenta prac na studiach podyplomowych to typowe czynności, co do których wymagana jest staranność a nie konkretny efekt. Pozostałe umowy sprowadzały się do wykonywania zwykłych i powtarzalnych prac związanych z bieżącą, branżową działalnością Stowarzyszenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przytaczając orzecznictwo sądów podnosi, iż „w przypadku przeprowadzenia cyklu wykładów lub zajęć dydaktycznych, nie występuje żaden rezultat ucieleśniony w jakiegokolwiek postaci. Jest to wyłącznie staranne działanie wykonawcy umowy, który stosownie do posiadanej wiedzy, ma ją przekazać uczniom (...) rzeczą typową dla każdego etapu edukacji jest przygotowanie przez nauczyciela programu, konspektu, materiałów, w oparciu o które realizuje on program nauczania. Czynności te, nawet jeśli zostaną zmaterializowane na piśmie czy nośniku elektronicznym (prezentacja multimedialna) nie mogą (...) być utożsamiane z dziełem którego dotyczy umowa, bowiem ta dotyczyła przeprowadzenia zajęć” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 sierpnia 2012 roku sygn. akt III AUa 394/12, czy też wyrok tego samego Sądu Apelacyjnego z dnia 6 czerwca 2012 roku sygn. akt III AUa 377/12). Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca uwagę, że w stosunku do wykładowców w ostatnich latach Sąd Najwyższy wypowiadał się w wyrokach m.in.: z dnia 28 sierpnia 2014 roku sygn. akt II UK 12/14, z dnia 4 czerwca 2014 roku sygn. akt II UK 548/13 oraz z dnia 4 lipca 2013 roku, sygn. akt II UK 402/12. Zakład Ubezpieczeń Społecznych za Sądem Najwyższym wyrokującym w podobnych sprawach powtarza, że:

- w wyroku z dnia 28 sierpnia 2014 roku zostało powiedziane iż „nie stanowi umowy o dzieło umowa o przeprowadzenie cyklu bliżej niesprecyzowanych wykładów z danej dziedziny wiedzy, których tematy pozostawiono do uznania wykładowcy, bowiem wskazuje to, że zamawiający nie jest zainteresowany określonym dziełem (utworem) intelektualnym o indywidualnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ale przekazywaniem odbiorcom wykładu wiedzy z danej dyscypliny”;

- w wyroku z dnia 4 lipca 2013 roku zostało powiedziane, że „jeżeli przedmiotem umowy jest przeprowadzenie wykładów z rachunkowości i analizy ekonomicznej, to treścią tej umowy nie jest osiągnięcie materialnego rezultatu, czy też pomyślnego wyniku podejmowanych czynności, bo przy tego rodzaju usługach nie jest to możliwe. Przyjmujący zamówienie zobowiązuje się jedynie do starannego przeprowadzenia wszystkich czynności niezbędnych do przeprowadzenia wykładów, nie przyjmując na siebie odpowiedzialności za ich rezultat. Takiemu zobowiązaniu nie można przypisać cech (essentialiae negotii) umowy o dzieło, a oczekiwania stron towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu umów nazywanych przez nich umowami o dzieło, mogą się zrealizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, regulowane w art. 750 k.c.”;

- w wyroku z dnia 4 czerwca 2014 roku, że „możliwa jest umowa o dzieło, której przedmiotem jest wygłoszenie wykładu, pod warunkiem jednak, że wykładowi można przypisać cechy utworu. Te warunki spełnia tylko wykład naukowy (cykl wykładów) o charakterze niestandardowym, niepowtarzalnym, wypełniający kryteria twórczego i indywidualnego dzieła naukowego. Rzecz w tym, że ochronie prawa autorskiego nie podlegają działania o charakterze odtwórczym, polegające na wykonywaniu czynności wymagających określonej wiedzy i zdolności do jej przekazywania (por. art.

1 ust. 21 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych), zatem konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że wykonawcy przysługują prawa autorskie, którymi zadysponował na jego rzecz”.

Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych analiza dokumentacji ubezpieczeniowej znajdującej się w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wykazała, że R. M. w okresie wykonywania powyższych umów nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu i powinna zostać zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Płatnik składek od osiągniętego przychodu R. M. nie zadeklarował składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne. W odpowiedzi na zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli R. M. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z pismem w którym oświadczyła, że realizowane przez nią umowy były dziełem. Wezwana na przesłuchanie na okoliczność wykonywania umów cywilnoprawnych nie zgłosiła się. W tych okolicznościach Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił stanowiska płatnika składek i ubezpieczonej przyjmując, że jest to jedynie polemika nie poparta żadnym materiałem dowodowym.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przytoczył treść przepisów prawnych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia. Podał, że zgodnie z art.734 i art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny( Dz. U. z 1964 roku, nr 16, poz.93, z późn. zm.) przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Jak wynika z art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 36 ust. 1, 2, i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009 roku nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”. Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia, które są równocześnie pracownikami innego płatnika, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowemu z tytułu umowy zlecenia, jeżeli z tytułu umowy o pracę osiągają przychód w kwocie niższej od minimalnego wynagrodzenia. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, podlegają zleceniobiorcy - od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i ubezpieczenia rentowe. Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych zleceniobiorców należy do płatnika składek. Zgłoszeń do ubezpieczeń dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Na podstawie art. 66 ust 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 roku nr 164, poz. 1027 ze zm.) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia. Zgodnie z art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku nr 164 poz. 1027 z późn. zm.) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne zleceniobiorców stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych nie będących płatnikami składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że do dnia wydania decyzji płatnik składek nie złożył zgodnie z art. 41 ust. 7b pkt 2, art! 47 ust. 3 i 3b ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009 roku nr 205, poz. 1585, z późn. zm.) wymaganych dokumentów.

(akta ZUS)

Od powyższej decyzji odwołało się Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. i R. M. wnosząc o zmianę decyzji i stwierdzenie, że **R. M.** nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji jako osoba wykonująca pracę na podstawie umów zlecenia u płatnika składek Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. i że nie zachodzą przesłanki uzasadniające ustalenie podstawy wymiaru składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. wniosło też o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Strony odwołujące się, tj. zarówno R. M. jak i Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K., zarzuciły naruszenie przepisów prawa wskazanych w zaskarżonej decyzji oraz art. 2 w związku z art. 7 i 8 Konstytucji RP, poprzez:

- 1/ ingerencję w treść umów stron i bez wyraźnego odesłania w przepisach dotyczących ubezpieczeń społecznych zastosowanie przez organ rentowy do tej kategorii spraw przepisów ustawy Kodeks cywilny,
- 2/ błędne przyjęcie, że strony łączy umowa o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, podczas gdy prawidłowa wykładnia i zastosowanie tych przepisów wskazuje, że strony łączy umowa o dzieło,
- 3/ błędne przypisanie stronom umowy zamiaru zawarcia umowy o świadczenie usług bez wykazania, że strony w momencie zawierania umowy miały taki zamiar,
- 4/ błędne przyjęcie, że przedmiot umowy nie stanowi utworu w rozumieniu przepisów prawa autorskiego,
- 5/ błędne przyjęcie, że łącząca strony umowa rodzi obowiązek podlegania obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu w rozumieniu cytowanych decyzji przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Strony odwołujące się wskazały, że na podstawie zawartych (jednorazowych i niepowtarzalnych) umów miało miejsce opracowanie i wygłoszenie wykładu oraz sporządzenie konspektu wykładu na ściśle określony temat, w ustalonym terminie, za ustalonym wynagrodzeniem wypłaconym po odbiorze rezultatu pracy oraz przeniesienie praw majątkowych. Rezultatem pracy wynikającej z umowy oprócz opracowania i wygłoszenia wykładu oraz sporządzenia konspektu wykładu było także udzielenie słuchaczom dodatkowych wyjaśnień dotyczących tematu wykładu. Swoboda w realizacji warunków umowy/umów wynikała z tematu wykładu i bardzo wysokich oraz specjalistycznych kwalifikacji przyjmującego do wykonania dzieła. (...) kwalifikacje niezbędne do realizacji dzieła były wynikiem potrzeb zamawiającego z uwagi na jego działalność statutową oraz potrzeby sporządzenia przyszłego modus operandi dla Stowarzyszenia (...) w Polsce. Indywidualny rezultat dzieła wykonywanego na podstawie zawartych umów wiązał się z bardzo licznymi zmianami przepisów dotyczących podatku VAT oraz konkretnym zamówieniem (ustalonym w skonkretyzowanej formie).

Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zwraca uwagę, że w orzecznictwie jest utrwalony pogląd, iż działania polegające na wygłoszeniu wykładu monograficznego traktującego o jednym konkretnym zagadnieniu, mającym na celu przedstawienie określonej problematyki lub wyczerpanie zagadnienia ujętego w tytule, który ma cechy utworu w pojęciu art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim, nie jest objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 2013 r. sygn. akt II UK 26/13). W ocenie Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zamówione i zrealizowane umowy miały właśnie takie cechy, tj. rezultat umowy był z góry określony, był obiektywnie osiągalny i subiektywnie pewny, był niepowtarzalny oraz indywidualny, jednorazowy i za każdym razem różny w stosunku do poszczególnych umów. Autor wykładów/opracowań sam opracował uzgodnione w umowie zagadnienie, nadając mu cechy twórcze i indywidualne będące wynikiem własnych przemyśleń i własnej analizy przepisów (zmienionych, nowych) oraz orzecznictwa sądów. Przekaz za każdym razem dostosował do innej grupy adresatów (specjalistów z konkretnej dziedziny księgowości, rachunkowości). Wybór autora dzieła był wynikiem

sprawdzonej wiedzy oraz jego bardzo wysokich kwalifikacjach z zakresu znajomości „podatku VAT” i zastosowania tej wiedzy w praktyce, a ponadto dużych zdolności autora.

Ponadto Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zwraca uwagę, że zamówione i wykonane dzieło miało oprócz rezultatu materialnego (opracowania) również rezultat niematerialny (zakończenie wykładu, zakończenie cyklu wykładów prowadziło do poszerzenia wiedzy słuchaczy wykładu, nabycia przez nich umiejętności w prawidłowym rozliczaniu podatku VAT). Wykonanie dzieła nie wiązało się z jakimkolwiek merytorycznym nadzorem zamawiającego, co wynikało z eksperckich kompetencji wykonawcy. Wykonawca miał pełną swobodę i samodzielność wykonania dzieła, które za każdym razem było jednorazowe i było zamkniętym tematem wykonania.

W tym stanie rzeczy w ocenie stron odwołujących się ziściły się wszystkie przesłanki przewidziane przepisami prawa (art. 628 Kodeksu cywilnego) a usystematyzowane w wyroku Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2012 roku sygn. akt II UK 125/12, z dnia 27 sierpnia 2013 roku sygn. akt II UK 26/13 i z dnia 6 maja 2004 roku sygn. akt III CK 571/02 niepublikowanym, z dnia 18 czerwca 2003 roku sygn. akt II CKN 269/01 publikowanym w OSNC 2004, nr 9, poz. 142, z dnia 4 lipca 2013 roku. Stowarzyszenie (...) w (...) Oddział (...) w K. zacytowało stanowisko Sądu Najwyższego wynikające z przywołanych wyroków.

Obydwie strony odwołujące się zarzuciły, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie dokonał indywidualnej oceny materiału zgromadzone w niniejszej sprawie pod kątem obowiązujących przepisów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął jedno postępowanie, które dotyczyło 44 osób i nie odniósł się indywidualnie do konkretnego przypadku, tj. Stowarzyszenia (...) w (...) Oddział (...) w K. i R. M..

R. M. zarzuciła też, że w ramach zawartych umów nie wykonywała czynności polegających na udziale w egzaminach, ocenie prac egzaminacyjnych, przeprowadzaniu konsultacji telefonicznych, pełnieniu nadzoru pedagogicznego oraz funkcji promotora i recenzenta prac na studiach podyplomowych. Zwróciła też uwagę, że: Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ustalił, aby wykonywała w/w czynności; nie przedstawił jej protokołu kontroli na żadnym etapie postępowania; na wezwanie stawiała się w siedzibie organu, gdzie okazano jej tylko przygotowane przez nią materiały; w piśmie z dnia 10 kwietnia 2018 roku wносиła o przeprowadzenie dowodu z jej zeznań ale wnioski nie zostały uwzględnione. Ponadto podniosła, że pismem z dnia 15 lutego 2018 roku doręczonym jej 26 lutego 2018 roku została wezwana do złożenia zeznań w dniu 22 lutego 2018 roku o godzinie 11<sup>30</sup>, ale doręczenie pisma po terminie wyznaczonym na przesłuchanie sprawiło, że stawiennictwo było niemożliwe.

(odwołanie Stowarzyszenia (...) w (...) Oddział (...) k. 3- 11, pismo k. 59 - 62 i załączniki od k. 63 do k. 2063 tom XI, odwołanie R. M. k. 13 - 16, pismo k. 24 - 25 i załączniki k. 26 - 28)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o jego oddalenie argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji oraz wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jeszcze raz podkreślił, że zakwestionowane umowy charakteryzują się powtarzalnością wykonywanych czynności. Harmonogram oraz tematyczny zakres szkoleń określał zamawiający, a przyjmująca zamówienie zobowiązała się jedynie do starannego przygotowania i przekazania odbiorcom wiadomości z danej dziedziny, nie przyjmując na siebie odpowiedzialności za ich rezultat. Umowy te obejmowały m.in. przygotowanie, przeprowadzenie i ocenę prac kontrolnych oraz egzaminów końcowych podczas szkolenia/kursów, prowadzenie dziennika zajęć, list obecności, rozdanie i zebranie ankiet ewaluacyjnych przygotowanych przez zamawiającego itp. Do umów w większości zostały dołączone kserokopie konspektów oraz różnego rodzaju materiałów szkoleniowych. (...) te często nie zawierały danych autora i były wykorzystywane podczas realizacji kilku różnych umów. Odpowiedzialność za „dzieło” wobec osób trzecich ponosił zamawiający. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w momencie zawierania umowy strony nie sprecyzowały w sposób zindywidualizowany konkretnego dzieła, bowiem w umowie nie zawarły opisu/określenia dzieła w sposób umożliwiający jego późniejszą weryfikację przy użyciu jednostek dających możliwość porównania dzieła z istniejącym opisem. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uważa, że w

umowie zostały opisane tylko prace, które mają być wykonane jak i miejsce wykonania tych prac. Czynności wykonane przez R. M. nie prowadziły do samodzielnego dzieła w rozumieniu rezultatu, były czynnościami starannego działania. Zindywidualizowany przez wykładowcę dobór tematów, metod edukacyjnych, bądź też sposób prowadzenia zajęć nie zmienia typowej usługi w umowę rezultatu. Wniesiony wkład w postaci wysiłku intelektualnego wymaganego przy każdej pracy umysłowej, jest elementem obowiązku starannego działania. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawartym między stronami umowom nie można przypisać cech dzieła z art. 627 Kodeksu cywilnego, ani cech utworu w rozumieniu art. 1 ust. 2<sup>1</sup> ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zawarte umowy jako umowy starannego działania są umowami o świadczenie usług. Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwraca uwagę, że nazwa umowy z wyeksponowaniem terminologii służącej podkreśleniu, że umowa ma charakter umowy o dzieło nie jest elementem decydującym samodzielnie o rodzaju zobowiązania w oderwaniu od oceny rzeczywistego przedmiotu tej umowy oraz okoliczności jego wykonania. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych łączący stosunek prawny należy oceniać pod kątem zgodności jego treści i celu z ustawą, zasadami współżycia społecznego, jak również zgodności z właściwością (naturą) stosunku prawnego.

W związku z zarzutem naruszenia przepisów konstytucji poprzez ingerencję w treść umów stron i bez wyraźnego odesłania w przepisach dotyczących ubezpieczeń społecznych zastosowanie przez organ rentowy do tej kategorii spraw przepisów ustawy Kodeks cywilny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 roku sygn. akt II UK 454/13 przesądzający o możliwości kontroli przez organ rentowy umowy stanowiącej podstawę objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym mówiący, że „Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stwierdza podleganie ubezpieczeniu społecznemu, może - bez względu na nazwę umowy i jej postanowienia wskazujące na charakter stosunku prawnego, którym strony zamierzały się poddać - ustalić rzeczywisty jego charakter i istniejący tytuł ubezpieczenia. Ustalenie, że między stronami umowy o dzieło zachodzą stosunki polegające na wykonywaniu za wynagrodzeniem usług odpowiadających umowom nienazwanym, zdefiniowanym w art. 734 i 758 k.c. lub właściwych umowom, do których - stosownie do art. 750 k.c. - stosuje się przepisy o zleceniu, nakazuje wydanie decyzji na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 z zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 13 pkt 2 u.s.u.s.”.

(odpowiedź na odwołanie 17 - 18)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od stycznia 2013 r. do 31 stycznia 2015 r. R. M. zawarła ze Stowarzyszeniem (...) w (...) Oddział (...) w K. umowy o dzieło szczegółowo opisane w uzasadnieniu decyzji i przywołane wyżej (dołączone do akt sprawy). Przedmiotem umów było opracowanie i wygłoszenie autorskich wykładów z dziedziny (...) w konkretnym terminie i czasie, za konkretnym wynagrodzeniem na ściśle określony temat. Generalnie przedmiotem umowy były opracowania i wykłady będące wynikiem zmian legislacyjnych i orzeczniczych pod kątem stosowania ich w praktyce przez grupy zawodowe (księgowych, rewidentów, specjalistów rachunkowości) zajmujące się rozliczaniem podatku VAT (w szerokim i bardzo wąskim zakresie).

Umowy były zawarte przez dwie profesjonalne strony zajmujące się stosowaniem przepisów z działu „księgowości i rachunkowości” i dziedzin pokrewnych.

Zgodnie z art. 5 Statutu Stowarzyszenia (...) w Polsce jednoczy i zrzesza osoby zajmujące się rachunkowością bądź dziedzinami pokrewnymi - w trosce o umożliwienie im pozyskiwania wiedzy i umiejętności oraz doskonalenia kwalifikacji niezbędnych dla wykonywania zawodu zgodnie z przepisami prawa, profesjonalnymi standardami, dobrą praktyką i zasadami etycznymi oraz przy poszanowaniu interesu publicznego. Celem Stowarzyszenia jest m.in. działalność oświatowa w zakresie przygotowania do zawodu oraz ustawicznego doskonalenia kwalifikacji dla prawidłowego wykonywania zawodu księgowego i innych zawodów związanych z rachunkowością; krzewienie poczucia godności i wspólnoty zawodowej oraz popularyzowanie pozycji i znaczenia zawodu księgowego i innych zawodów związanych z rachunkowością, obrona praw, godności i interesów członków Stowarzyszenia; troska o nienaganny poziom etyczny i zawodowy członków oraz tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia

tego poziomu; dążenie do rozwoju teorii i doskonalenia praktyki rachunkowości oraz dziedzin związanych z rachunkowością; popularyzowanie rozwiązań europejskich i światowych w zakresie rachunkowości.

Stosownie do postanowień art. 6 statutu, Stowarzyszenie realizuje swoje cele przez:

- prowadzenie działalności oświatowej w zakresie przygotowania do zawodu oraz innych form działalności edukacyjnej, informacyjnej i konsultacyjnej w celu ustawicznego doskonalenia kwalifikacji z dziedziny rachunkowości i dziedzin pokrewnych,
- inspirowanie i rozwijanie działalności zmierzającej do upowszechniania nowoczesnych metod w zakresie organizacji i techniki prowadzenia rachunkowości, w tym doskonalenia form rachunkowości zarządczej jako czynnika wspomagającego działalność gospodarczą przedsiębiorstw,
- współpracę ze szkolnictwem wyższym i zawodowym w zakresie nauczania rachunkowości i przedmiotów pokrewnych,
- wspieranie inicjatyw podejmowanych przez młodych księgowych oraz członków uczniowskich i studenckich kół naukowych rachunkowości,
- prowadzenie w różnych formach działań zmierzających do integracji zawodowej księgowych.

R. M. jest wysokiej klasy, doświadczonym specjalistą w dziedzinie (...), długotrwałym wykładowcą tego zagadnienia, współpracującym od wielu lat ze Stowarzyszeniem (...) w Polsce, gwarantującym Stowarzyszeniu liczny udział w wykładach osób zajmujących się rozliczaniem podatku VAT.

Umowy łączące w/w strony były zawierane na piśmie według wzoru opisanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a przytoczonego jak wyżej.

Każda umowa zawierała szczegółowe określenie dzieła, tj. rodzaj zmiany i typ PODATKU VAT. Sposób określenia dzieła był na miarę specjalistów zajmujących się problemem, a nie miarę osoby postronnej nie mającej tej ścisłej wiedzy specjalistycznej. W ramach głównej specjalizacji określonej jako „PODATEK VAT” temat dzieła był adresowany do bardzo wąskiej grupy odbiorców wykładu zajmującym się podatkiem VAT w poszczególnych dziedzinach działalności gospodarczej (na terenie kraju i realizacja kraj i zagranica). Umowy wskazane w zaskarżonej decyzji były różne, niepowtarzalne, były realizowane tylko w jednym dniu ustalonym w umowie. Wykłady/szkolenia/kursy i opracowania wykładów/szkoleń/kursów nie były powtarzalne nawet jeżeli tworzyły cykl tematyczny. Za każdym razem były wynikiem pracy twórczej autora dzieła w następstwie analizy przepisów (zmieniających się), orzecznictwa krajowego i europejskiego. Nie były nigdy prezentowaniem (odczytaniem) samych przepisów, orzeczeń czy komentarzy innych osób. R. M. nie miała gotowych materiałów stanowiących podstawę wykładu/szkolenia/kursu pozwalających na analizę prawną wprowadzanych zmian legislacyjnych. Zawarta umowa każdorazowo było poprzedzona szczegółowymi uzgodnieniami obu stron umowy, prowadzonymi w drodze e mail, telefonicznie lub osobiście. Finalnym efektem uzgodnień była zawarta umowa spisana fachowym językiem nie tylko prawnym ale i księgowym (nazwy i symbole ściśle branżowe czytelne dla tej grupy zawodowej). Przed przystąpieniem do wykładu R. M. każdorazowo przekazywała Stowarzyszeniu (...) w Polsce uzgodnione opracowania, następnie wygłaszała wykład lub przeprowadzała szkolenie/kurs. Bez względu na nazewnictwo formy zajęć, zawsze dokonywała analizy zgłaszanych przez uczestników wykładu przypadków pod kątem realizowanej problematyki wynikającej z umowy upewniając się, że zagadnienie będące przedmiotem umowy zostało przyswojone przez grupę słuchaczy w sposób pozwalający na prawidłowe rozliczenie konkretnego podatku VAT. Ocena realizacji wykonania umowy miała miejsce przez Stowarzyszenie w dwójakiej formie, tj. bezpośrednio przez odbiór opracowania i zgodę na wykład oraz przez odbiór ocen dokonanych przez uczestników wykładu/szkolenia/kursu. Negatywne oceny wykładowcy (niskie) prowadziły: po pierwsze do zerwania współpracy, a po drugie odmowy wypłaty wynagrodzenia. Przedstawiciel Stowarzyszenia (...) w Polsce nie uczestniczył w wykładach, ponieważ za każdym razem Stowarzyszenie musiałoby zatrudniać osobę o wyższych kwalifikacjach niż kwalifikacje R. M. - a takich osób wiele nie było. R. M. była



bardzo wysokiej klasy specjalistą pożądanym przez uczestników wykładów/szkoleń/kursów, specjalistą bazującym na wieloletnim własnym doświadczeniu w dziedzinie analizy przepisów prawa z zakresu PODATKU VAT i praktycznego zastosowania tych przepisów w działalności księgowych, rewidentów. To między innymi opinie tych praktyków decydowały o zawieraniu umów przez Stowarzyszenie (...) w Polsce z R. M.. Zbierały się grupy chętnych słuchaczy składające Stowarzyszeniu (...) w Polsce zapotrzebowanie na konkretne wykłady/szkolenia/kursy prowadzone przez R. M. z uwagi na jej bardzo wysokie kompetencje. Stowarzyszenie (...) w Polsce analizowało te propozycje i składało stosowne zamówienia w ramach umów o dzieło. W przeważającej liczbie tematy wykładów, terminy szkoleń były wynikiem ustaleń stron konkretnej umowy, a R. M. decydowała o przyjmowanej do wykonania tematyce wykładów/szkoleń/kursów i finalnym kształcie dzieła. Ramy czasowe nie stanowiły ograniczenia, ponieważ w zależności od grupy słuchaczy były dostosowywane do konkretnych potrzeb (stwierdzenia przez R. M., że problematyka będąca przedmiotem wykładu/szkolenia/kursu została przez słuchaczy przyswojona na poziomie pozwalającym na prawidłowe rozliczenie podatku VAT). To R. M. decydowała o metodzie przeprowadzanego wykładu i doborze materiałów. Miała wiele metod prowadzenia wykładu i przekazywania wiedzy objętej daną umową, np.: burza mózgów, case study - studium przypadków, pytania i odpowiedzi, pytania i odpowiedzi z sali, dyskusja. Zastosowanie konkretnej metody miało na celu ustalenie na jakim etapie jest przyswojenie przekazywanej wiedzy. Korzystała z tablicy, rzutnika, prezentacji, różnego rodzaju przykładów, które tworzyła na potrzeby danej grupy biorąc pod uwagę branżę, stopień wiedzy czy tempo przyswajania wiedzy. Zmiana treści przepisów (ustaw i przepisów niższej rangi) i związanych z nimi zagadnień miała miejsce praktycznie co 3 miesiące co sprawiało, że tematyka wykładów/szkoleń/kursów nie mogła być powtarzalna i nie istniała możliwość powielenia chociażby części wcześniej przygotowanych i wygłoszonych wykładów.

Zawsze wszystkie zawarte umowy były wykonane, odebrane i zostało za nie wypłacone należne wynagrodzenie w oparciu o przedłożony rachunek. Na podstawie zawartej umowy zostały przeniesione na Stowarzyszenie (...) w Polsce prawa autorskie do złożonego opracowania i wykładu.

Umowa zawierała kary dla wykładowcy za nierealizowanie efektu jaki miał być wynikiem wykładu/szkolenia/kursu. Stowarzyszenie (...) w Polsce dokonywała tej oceny samo przy współudziale osób szkolących się. W stosunku do R. M. taka sytuacja nie miała miejsca z uwagi na bardzo duże kompetencje merytoryczne i bardzo długie doświadczenie wykładowcy.

(dowód: umowy zwarte w akta ZUS, statut Stowarzyszenia (...) w Polsce w aktach ZUS i Sądu, dokumenty towarzyszące umowom zawarte w aktach Sądu, zeznania odwołującej się R. M., zeznania świadków)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sądowych, tj. przede wszystkim umowy o dzieło i dokumentację fotograficzną. Prawdziwość i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Ustaleń faktycznych Sąd dokonał także na podstawie zeznań ubezpieczonego oraz świadków. Zdaniem Sądu zeznania te są wiarygodne, a zgromadzony materiał dowodowy nie dawał podstaw do ich kwestionowania.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych - w brzmieniu obowiązującym w dacie umów o dzieło- obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami” oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4. Na podstawie art. 9 ust. 1a cytowanej ustawy ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego lub wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5a, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem

ust. 1b i art. 16 ust. 10a. W oparciu o art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. W myśl art. 13 pkt 2 ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach, osoby wykonujące pracę nakładczą oraz zleceniobiorcy – od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Z kolei art. 66 ust. 1 pkt 1e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 roku nr 164, poz. 1027 ze zm.) stanowi, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia lub osobami z nimi współpracującymi. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych (art. 69 ust. 1).

Powszechnie wiadomo, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych dotyczące obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym mają charakter bezwzględnie obowiązujący i nie mogą być zmieniane lub pomijane wolą stron umowy, na podstawie której ma być świadczona praca. Sąd w sprawach o ustalenie istnienia tytułu ubezpieczenia nie może poprzestać na akceptacji oświadczeń stron umowy co do tego, jaką miały wolę przy zawieraniu umowy, tylko dlatego, że strony są zainteresowane określoną kwalifikacją prawną tej umowy. Na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1 i 2 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do prowadzenia postępowania administracyjnego w przedmiocie prawidłowości zgłaszania i przebiegu ubezpieczeń społecznych, co jednoznacznie sprowadza się do badania ich rzeczywistej treści i tytułu podlegania tym ubezpieczeniom. Zatem za Zakładem Ubezpieczeń Społecznych należy powtórzyć, że na podstawie cytowanego przepisu i zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (m.in. przywołany przez organ rentowy wyrok z dnia 10 lipca 2014 roku sygn. akt II UK 454/13) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który stwierdza podleganie ubezpieczeniu społecznemu, może - bez względu na nazwę umowy i jej postanowienia wskazujące na charakter stosunku prawnego, którym strony zamierzały się poddać - ustalić rzeczywisty jego charakter i istniejący tytuł ubezpieczenia. Ustalenie, że między stronami umowy o dzieło zachodzą stosunki polegające na wykonywaniu za wynagrodzeniem usług odpowiadających umowom nienazwanym, zdefiniowanych w art. 734 i 758 k.c. lub właściwych umowom, do których - stosownie do art. 750 k.c. - stosuje się przepisy o zleceniu, nakazuje wydanie decyzji na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 z zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Sąd w tym składzie podziela powyższy pogląd.

Poza wszelkim sporem jest to, iż o tym, jaką umowę chcą zawrzeć strony, decydują one same zgodnie z wynikającą z art. 353<sup>1</sup> k.c. zasadą swobody umów. Zasada ta polega przede wszystkim na możliwości wyboru przez strony rodzaju stosunku prawnego, który będzie je łączył. Dotyczy to także wykonywania stale i za wynagrodzeniem określonych czynności, a więc stosunku prawnego określanego jako wykonywanie zatrudnienia w szerokim znaczeniu, bowiem powszechnie przyjmuje się, że zatrudnienie może być wykonywane na podstawie stosunku cywilnoprawnego lub stosunku pracy. Należy zauważyć, że w systemie ubezpieczeń społecznych nie są rzadkie przypadki, w których nawet zgodnie nazwana przez strony umowa nie jest tą, która stanowi tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym, co potwierdza bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Zgodnie z przepisem art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Istotne w umowie o dzieło jest dokładne określenie dzieła, które ma zostać wykonane. Nie może być zatem wątpliwości, o jakie dzieło chodzi. Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, musi mieć samoistny byt oraz być obiektywnie osiągalny i pewny. Wykonanie dzieła najczęściej przybiera postać wytworzenia rzeczy, czy też dokonania zmian w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie). Tego rodzaju postaci dzieła są rezultatami materialnymi umowy zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (porównaj wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1999

roku sygn. akt IV CKN 152/00 publikowany w OSNC 2001 nr 4, poz. 63). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem i piśmiennictwem rezultat umowy o dzieło może mieć również charakter niematerialny.

Tak jak to wskazał Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia z dnia 25 lipca 2012 roku sygn. II UK 70/12 publikowanym w LEX nr 1318380 wykonanie określonej czynności a nawet szeregu powtarzających się czynności, bez względu na to, jaki rezultat czynność ta przyniesie, jest cechą charakterystyczną tak dla umów zlecenia (gdy chodzi o czynności prawne - art. 734 § 1 k.c.), jak i dla umów o świadczenie usług nieuregulowanych innymi przepisami (gdy chodzi o czynności faktyczne - art. 750 k.c.). W odróżnieniu od umowy o dzieło, przyjmujący zamówienie w umowie zlecenia (umowie o świadczenie usług) nie bierze więc na siebie ryzyka pomyślnego wyniku spełnianej czynności. Jego odpowiedzialność za właściwe wykonanie umowy oparta jest na zasadzie starannego działania (art. 355 § 1 k.c.), podczas gdy odpowiedzialność strony przyjmującej zamówienie w umowie o dzieło niewątpliwie jest odpowiedzialnością za rezultat.”

Przechodząc do realiów niniejszej sprawy należy wskazać, że Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela prezentowaną przez strony odwołujące się ocenę prawną umów objętych zaskarżoną decyzją. W ocenie Sądu uchybienia na etapie postępowania administracyjnego dotyczące przeprowadzenia dowodu z zeznań R. M. (nieprawidłowe doręczenie wezwania w celu przesłuchania - po wyznaczonym terminie) nie pozwoliły na ustalenie w sposób prawidłowy stanu faktycznego sprawy.

Sąd w przedmiotowej sprawie stwierdził, że łączące strony umowy były rzeczywiście umowami o dzieło. Ich istotą było zobowiązanie się przyjmującego zamówienie do osiągnięcia weryfikowalnego rezultatu, tj. opracowania i wygłoszenia autorskich wykładów na tematy pozostający w sferze zainteresowania zamawiającego ( Stowarzyszenia (...) w Polsce), każdorazowo różnego w obrębie wchodzących w życie nowelizacji przepisów w zakresie PODAKTU VAT i jedynych w swym rodzaju będących wytworem myśli intelektualnej zobowiązanego (R. M.) posiadającego szczególne kompetencje merytoryczne i dydaktyczne. Wykonanie dzieła było w zamian za zobowiązanie do zapłaty wynagrodzenia.

Renta M. całość prac wykonała osobiście, nie miał odgórnie ustalonych godzin pracy, ustalony był jedynie termin końcowy równoznaczny z terminem wykładu/szkolenia/kursu.

Parametry dzieła ustalił szczegółowo zamawiający ( Stowarzyszenie (...) w Polsce) po szczegółowych negocjacjach, w oparciu o zapotrzebowanie własnych klientów (księgowych, rewidentów), przy czym nie ingerował w sposób jego wykonania oraz nie nadzorował wykonującego. Stowarzyszenie nie informowało wykonującego jakich materiałów ma używać do wykonania dzieła - dobór materiałów, metod należał do wykonawcy. Poszczególne wykłady były jednorazowe i niepowtarzalne (różne tematy, różne autorskie opracowania, różne metody wykonania, różne grupy adresatów wykładu/szkolenia/kursu ściśle wyspecjalizowane w stawianiu przepisów w wąskim zakresie). Wykonawca na podstawie zawartych umów miał zapewnić materiały szkoleniowe („opracowanie”), które po skopiowaniu przez zamawiającego były dostarczane uczestnikom szkolenia. Wykonawca przynosił też prawa autorskie do utworu („opracowania”) na zamawiającego.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że R. M. nie wykonywała na rzecz Stowarzyszenia (...) w Polsce powtarzalnych czynności, polegających na starannym działaniu (starannym przygotowaniu się i przekazaniu odbiorcom wiadomości z danej dziedziny), według ustalonego harmonogramu, na tematy ustalone wyłącznie przez zamawiającego. Umowy łączące strony tego postępowania **nie obejmowały**: przygotowania, przeprowadzenia i oceny prac kontrolnych oraz egzaminów końcowych podczas szkolenia/kursów, prowadzenia dziennika zajęć, listy obecności, rozdania i zebrania ankiet ewaluacyjnych przygotowanych przez zamawiającego itp. (...) („opracowanie”) nie były wykorzystywane podczas realizacji kilku różnych umów.

W momencie zawarcia umowy strony sprecyzowały w sposób zindywidualizowany konkretne dzieło. Hermetyczny język danej grupy zawodowej nie może prowadzić wprost do wniosku, że umowa nie zawiera opisu/określenia dzieła w sposób umożliwiający jego późniejszą weryfikację przy użyciu jednostek dających możliwość porównania dzieła z istniejącym opisem. W tym przypadku nie można przyjąć za Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, że wniesiony wkład w postaci wysiłku intelektualnego R. M. w opracowania i wykład/szkolenie/kurs jest typowy jak przy każdej pracy

umysłowej. W ocenie Sądu wkład ten jest ponad przeciętny nawet dla prawników czy księgowych, jest związany jej wysokimi kwalifikacjami, wynika nie tylko z wiedzy, ale i bogatego doświadczenia zawodowego. W związku z tym bez wątplenia praca R. M. w ramach zawartych umów spełnia ustawowe przesłanki dzieła.

Zwrócić należy jeszcze raz uwagę, że uzasadnienie zaskarżonej decyzji jak i odpowiedź na odwołanie odnosi się zbiorczo do wszystkich umów zawieranych przez Stowarzyszenie mimo, że ich przedmiot był zupełnie różny (np. prowadzenie wykładów, czy odmalowanie pomieszczeń).

W związku z powyższym na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania określonej w art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 1804).